

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

Marts 2021

J.nr. 2021 - 1970

Pensionsenheden

Indledning

Lovforslaget blev sendt i høring den 22. januar 2021 med frist den 19. februar 2021.

Følgende høringsberettigede organisationer har afgivet hørings svar: Advokatrådet, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Ankestyrelsen, Arbejdsretten, Arbejdsmarkedets Feriefond, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Regioner, Danske A-kasser, Den Danske Aktuarforening (DDA), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Fælles Fagligt Forbund (3F), IT-Branchen, Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Ældre Sagen.

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsretten, Arbejdsmarkedets Feriefond, CFU, Danske Regioner, Danske A-kasser, 3F og Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har afgivet hørings svar, men uden at have bemærkninger til lovudkastet.

Følgende organisationer har haft lovudkastet i høring uden at afgive hørings svar: Advokatsamfundet, Akademikerne (AC), Ankenævnet for ATP, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AK-Samvirke, ASE, Beskæftigelsesrådet (BER), Business Danmark, CEPOS, Cevea, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Faglige Hus, Dansk Industri (DI), Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, FerieKonto, Finansforbundet, Finans Danmark, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Foreningen Danske Revisorer, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Ingeniørforeningen (IDA), Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Forhandlingsfællesskabet Kooperationen, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Landsskatteretten, Lederne, Lønmodtagernes Dyrtdsfond (LD Fonde), Lønmodtagernes Garantifond, Parasollen, Skatteankestyrelsen, SRF Skattefaglig Forening, Sundhedskartellet.

Generelle bemærkninger

ATP, DA, FH, FA, IT-Branchen og Ældre Sagen støtter lovforslaget om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

ATP's bestyrelse lægger i denne forbindelse vægt på, at der med lovforslaget gives mulighed for at gennemføre disse ændringer til forretningsmodellen til gavn for ATP's medlemmer og i respekt for ATP's rolle i det danske pensionssystem.

DA fremhæver, at ATP – som del af søjle 1 i pensionssystemet – er underlagt en

anden reguleringsmæssig ramme end eksempelvis arbejdsmarkedspensionsselskaberne i søjle 2; at udformningen af lovforslaget er sket på opfordring af og med fuld tilslutning fra ATP's bestyrelse; og at lovforslaget giver ATP mulighed for at forvalte de opsparede midler på en måde, der sikrer medlemmerne et fornuftigt afkast, uden at man giver køb på hensynet til sikkerhed for investeringerne.

FA tilslutter sig lovforslagets ændringer, og påpeger, at lovforslaget er med til at sikre en bedre balance mellem den risiko, som ATP påtager sig og det forventede afkast. ATP-ordningen spiller fortsat en central rolle for mange pensionister, og det er derfor vigtigt, at ATP får de bedst mulige rammevilkår, således at ATP kan levere et fornuftigt afkast til gavn for deres medlemmer.

FH og **Ældre Sagen** lægger vægt på, at lovforslaget præciserer ATP's mulighed for i visse situationer at udlokke udbetalingsbonus. FH anser det for nyttigt i nogle år at kunne tildele udbetalingsbonus, såfremt det ikke er muligt at udlokke generel bonus. Derved kan der i højere grad ske en realværdisikring af pensionerne under udbetaling, så pensionisterne ikke oplever forringet levestandard.

Derudover påpeger **FH**, at lovforslaget er udarbejdet efter indstilling fra en enig ATP-bestyrelse, og at ATP's analyser viser, at med de påtænkte ændringer kan ATP's medlemmer forvente højere realværdisikrede pensioner med en meget begrænset forøgelse af risikoen. Det vil tage nogle år, inden ændringerne får fuld effekt, hvorfor det særligt er yngre medlemmer, der får gavn af tiltagene. FH lægger i denne forbindelse vægt på god og grundig information om ATP-ordningen herunder om de forventede ændringer.

Ældre Sagen bemærker, at forslaget styrker ATP's rolle som en del af den søjle i pensionssystemet, der sikrer den grundlæggende økonomiske tryghed for pensionisterne – nu og i fremtiden, og hvis ATP-pensionen skal blive ved med udvikle sig i takt med priser og lønninger, er det også nødvendigt, at bidraget til ATP reguleres.

Bemærkninger til dele af lovforslaget gennemgås i det følgende afsnit.

Bemærkninger til ATP-lovforslag

Ændringen af fremtidige bidragsindbetalinger

Ældre Sagen bemærker, at markedsbidragsdelen gradvis aftrappes mod pensionsalderen, så pensionen ved pensionsalderen er en fuldt garanteret livrente. **Ældre Sagen** bemærker, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvornår en del af bidraget ophører med at blive placeret i markedsdelen.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

ATP's bestyrelse kan med lovforslaget fremover indstille, at op til 25 pct. af garantibidraget indbetales til en ny ordning, hvor pensionsrettigheden afhænger direkte af det afkast, der løbende opnås. Levetiden vil dog også for den nye del være garanteret fra indbetalingstidspunktet som i dag, hvilket betyder, at pensionen ikke påvirkes af om levetiden udvikler sig anderledes fremadrettet end forventet. Ændringen betyder, at en del af garantibidraget tilføres markedsrisiko frem mod pensioneringen, hvorfra pensionsretten vedrørende det samlede garantibidrag vil være

garanteret både hvad angår forrentning og forventet levetid. Det fremgår af lovforslaget, at den øgede investeringsrisiko vil blive aftrappet, eksempelvis 15 år før pensionsalderen, således at pensionen er fuldt ud garanteret ved pensioneringstidspunktet, hvad angår forrentning (markedsrente) og levetid, som det kendes i dag. Det foreslås ikke i lovforslaget, at der fastsættes en bestemt periode i loven. I stedet foreslås, at ATP's bestyrelse bemyndiges til at fastsætte aftrapningshastigheden og derpå indstille til beskæftigelsesministeren, hvilke årgange der påbegynder indfasningen i det aktuelt kommende år. ATP's bestyrelse vil fastsætte perioden ud fra en afvejning af forudsigelighed over for højere pension, hvorfor det forventes at perioden vil blive forholdsvis stationær. Længden af denne konkrete periode, hvor bidrag ophører med at tilføres markedsrisiko indstilles af ATP's bestyrelse og vil fremgå af den årlige tariffæstelse, der udstedes af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra ATP's bestyrelse. Perioden vil minimum være 5 år.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

IT-Branchen foreslår, at der med lovforslaget om ændring af ATP's risikoprofil bør indføres et krav om direkte investeringer i en bred vifte af danske tech-virksomheder. Derudover foreslår IT-Branchen, at det indskrives i lovforslaget, at en markant andel af de nye mere risikobetonede investeringer fra ATP skal placeres i danske tech-startups og -scaleups, således at man hurtigt kommer op på minimum 2 pct. af ATP's samlede formue placeret heri.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Med lovforslaget får ATP et øget investeringsmæssigt råderum, der vil give ATP større mulighed for, at ATP kan fortsætte med at foretage ansvarlige investeringer i aktiver, der fremmer den grønne omstilling eller understøtter samfundsudviklingen bredere, hvilket også fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger.

ATP er først og fremmest sat i verden for at sikre de bedst mulige pensioner til medlemmerne. ATP er i lighed med den øvrige pensionsbranche for sine investeringer underlagt det såkaldte prudent person princip, hvor det er ATP's bestyrelse, der gennem investeringsstrategien har pligten og ansvaret til at fastsætte retningen for ATP's investeringer. Herved er der en klar fordeling af roller og ansvar mellem ATP's bestyrelse og lovgiver med udgangspunkt i armlængdeprincippet.

For at få en robust investeringsportefølje med et afkast, der er stabilt og så uafhængigt af konjunkturudviklingen som muligt, styres ATP's investeringsporteføljen ud fra en strategi om risikospredning. Som nævnt øger forslaget ATP's investeringsmæssige råderum inden for vedtagne rammer, herunder for investeringer i danske virksomheder.

ATP har med dette udgangspunkt i de seneste år styrket sit arbejde med samfundsansvar i sine investeringer. ATP er transparente omkring samfundsansvar og har bl.a. udgivet en rapport herom. Her beskrives ATP's arbejde med samfundsansvar, der sætter fokus på politikker, hvordan disse omsættes til processer, og hvilke resultater der er opnået.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Udbetalingsbonus

DDA bemærker at, rimelighedskravet er et meget vigtigt princip for tilliden til pensionssystemet, og for at den enkelte borger trygt kan foretage langsigtet pensionsopsparing. DDA fremhæver, at hvis princippet svækkes, kan det have alvorlige konsekvenser ikke bare for konkrete pensionstilsagn, men også for tilliden til, at fremtidige rettigheder vil blive honoreret og dermed for tilliden til at spare op til pension. DDA lægger op til, at der er klare regler for, hvornår bestyrelsen kan beslutte at tildele bonus til en gruppe frem for en anden; at der er en tydelig kvantificering af omfordelingen; at ATP redegør for at det er inden for det overordnede rimelighedskrav i ATP-loven; at der er en rimelighedsvurdering fra Finanstilsynet samt at der er gennemsigtighed for offentligheden gennem rapporteringskrav fastlagt af Finanstilsynet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Lovforslaget præciserer ATP's bestyrelse praksis med i visse situationer at kunne beslutte at tildele bonus til ATP's pensionister som bidrag til at realværdisikre disses pensioner i perioder med manglende mulighed for generel bonustildeling, og dermed afvige fra, at bonus tildeles til alle medlemmer.

Der er i lovforslaget indskrevet klare rammer for tildeling af udbetalingsbonus, svarende til ATP's nugældende bonuspolitik. I medfør af lovforslaget, vil der således kunne udbetales bonus alene til pensionister, hvis bonusgraden er mellem 10 og 20 pct., og kun når ATP's bestyrelse vurderer, at det er forsvarligt i forhold til ATP's muligheder for at tilstræbe realværdisikring for alle medlemmer.

Det er ATP's bestyrelse, der har ansvaret for beslutningen om tildeling af bonus, herunder udbetalingsbonus. Generelt vil det altid være en vurdering af flere hensyn og forhold ved tildeling af bonus, herunder vurdering af rimelighed over for ATP's medlemmer. Det er ATP's bestyrelses pligt og ansvar at foretage denne samlede vurdering med input og analyser fra administrationen, herunder efter indstilling fra den ansvarshavende aktuar.

ATP er underlagt et legalt krav om at tilstræbe at realværdisikre pensionerne, og det har derfor været – og er – lovfastsat, at ATP ikke som sådan er underlagt kontributionsprincippet. Kollektive bonuspotentialer, hvor der er en tidsmæssig forskydning mellem indbetaling og udbetaling af midler, herunder efterfølgende fordeling af kollektive midler gennem tildeling af bonus, indebærer automatisk omfordelinger. I lovforslaget sikres klare rammer for ATP's bestyrelses mulighed for tildeling af udbetalingsbonus, og hertil knyttes et krav om, at ATP's bestyrelse skal vurdere det forsvarlige i at udlatte udbetalingsbonus set i forhold til ATP's muligheder for at tilstræbe realværdisikring for alle medlemmer, hvorved omfordelinger, som ikke vurderes at være rimelige, kan undgås.

ATP's pensionsgrundlag skal fortsat anmeldes til Finanstilsynet og skal fortsat være rimeligt forstået på den måde, at det enkelte medlem ved bidragsindbetaling modtager en pensionsrettighed, hvis værdi svarer til det indbetalte (garanti)bidrag.

Det følger af lovforslaget, at der ikke sker ændringer i, at det enkelte medlem fortsat har krav på, at der sker en rimelig fordeling – dog med den modifikation, at det for ATP er muligt med udbetalingsbonus som led i realværdisikring.

Lovforslaget ændrer ikke på, at de fastlagte regler for fordeling af det realiserede resultat til medlemmerne og andre berettigede skal være rimelige, og at dette også fremover vurderes af Finanstilsynet. Finanstilsynet skal med forslaget i forhold til udbetalingsbonus dog alene påse, at den politik for bonusudlodning, der fastlægges af ATP's bestyrelse, er i overensstemmelse med de betingelser, som fremgår af lovforslaget, herunder de grænser som er fastsat.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Øvrige bemærkninger

IT-Branchen mener, at lovforslaget vil få beskæftigelsesmæssige konsekvenser. Og at disse konsekvenser bør belyses.

Krifa foreslår, at revideringen af loven burde inkludere en ændring i opgørelsesmetoden for lønmodtagere med ukendt arbejdstid.

IT-Branchen og Krifa foreslår, at der ændres i repræsentantskabets og bestyrelsens fordeling og sammensætning af pladser efter ATP-loven.

IT-Branchen foreslår konkret, at bestyrelsen udvides med 1-2 pladser, der reserveres til kompetencer inden for investering i vækstvirksomheder.

Krifa bemærker, at fremkomsten og væksten i fagforeninger uden for hovedorganisationerne tilsiger at disse som repræsentanter for flere hundrede tusinde lønmodtagere bør repræsenteres i bestyrelse og repræsentantskab.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Lovforslaget indeholder en række tekniske ændringer og moderniseringer for at gøre ATP-loven mere tidssvarende fx konsekvensændres ATP-loven i forhold til sammenlægningen af FTF og LO i FH.

Formålet med lovforslaget er ikke at ændre i ATP-konstruktionen, herunder bestyrelsens sammensætning og fordeling af pladser. Det kan om bestyrelsen bemærkes, at den i dag består af i alt 13 medlemmer, som udgøres af en uafhængig formand samt 6 medlemmer indstillet fra henholdsvis arbejdsgiver- og arbejdstagersiden. Medlemmerne i ATP's bestyrelse skal efter ATP-loven have fyldestgørende erfaring til at udøve deres hverv eller varetage deres stilling, og alle medlemmer godkendes således af Finanstilsynet ift. egnethed og hæderlighed (fit & proper), således at bestyrelsen tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om ATP's risici til at sikre en forsvarlig drift af ATP.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.